

**Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto pakeitimai
dėl agresijos nusikaltimo**

1. Statuto 5 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

2. Po Statuto 8 straipsniu įterpiamas toks tekstas:

„8 bis straipsnis

Agresijos nusikaltimas

1. Šiame Statute „agresijos nusikaltimas“ – asmens, galinčio veiksmingai kontroliuoti valstybės politinius ar karinius veiksmus ar jiems vadovauti, planuojamas, rengiamas, inicijuojamas ar vykdomas agresijos aktas, kuris savo pobūdžiu, sunkumu ir mastu akivaizdžiai pažeidžia Jungtinių Tautų Chartiją.

2. Šio straipsnio 1 dalyje „agresijos aktas“ – vienos valstybės ginkluotųjų pajėgų panaudojimas prieš kitos valstybės suverenitetą, teritorinį vientisumą ar politinę nepriklausomybę arba bet koku kitu Jungtinių Tautų Chartijai prieštaraujančiu būdu. Vadovaujantis 1974 m. gruodžio 14 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucija Nr. 3314 (XXIX), kaip agresijos aktas, neatsižvelgiant į tai, ar buvo paskelbtas karas, turi būti vertinami bet kurie tokie veiksmai:

a) valstybės ginkluotųjų pajėgų įsiveržimas į kitos valstybės teritoriją ar kitos valstybės teritorijos užpuolimas arba bet kokia kitos valstybės teritorijos ar jos dalies karinė okupacija, kuri yra tokio įsiveržimo ar užpuolimo rezultatas, kad ir kiek laiko ji truktų, arba bet kokia kitos valstybės teritorijos ar jos dalies aneksija naudojant jėgą;

b) kitos valstybės teritorijos bombardavimas, vykdomas valstybės ginkluotųjų pajėgų, arba bet kokio ginklo panaudojimas prieš kitos valstybės teritoriją;

c) valstybės uostų ar krantų blokada, vykdoma kitos valstybės ginkluotųjų pajėgų;

d) valstybės sausumos, jūrų ar oro pajėgų arba jūrų ir oro laivyno užpuolimas, vykdomas kitos valstybės ginkluotųjų pajėgų;

e) valstybės ginkluotųjų pajėgų, kurios pagal susitarimą su kita valstybe yra tos priimančiosios valstybės teritorijoje, panaudojimas pažeidžiant tame susitarime nustatytas sąlygas arba bet koks ginkluotųjų pajėgų buvimo tos valstybės teritorijoje pratęsimas pasibaigus susitarimo galiojimui;

f) valstybės veiksmai, kuriais ji leidžia naudotis savo teritorija kitai valstybei agresijos aktui prieš trečiąją valstybę įvykdyti;

g) valstybės ar jos vardu siunčiamos ginkluotos gaujos, grupės, nereguliariosios pajėgos ar samdiniai, kurie prieš kitą valstybę vykdo tokius ginkluotos jėgos panaudojimo veiksmus, kurių sunkumas prilygsta pirmiau minėtiems veiksams, arba esminis valstybės dalyvavimas tokiuose veiksmuose.“

3. Po Statuto 15 straipsniu įterpiamas toks tekstas:

„15 bis straipsnis

Jurisdikcijos vykdymas agresijos nusikaltimų atžvilgiu

(Valstybės kreipimasis *proprio motu*)

1. Teismas, vadovaudamasis 13 straipsnio a ir c dalimis, gali vykdyti jurisdikciją agresijos nusikaltimo atžvilgiu pagal šio straipsnio nuostatas.

2. Teismas gali vykdyti jurisdikciją tik dėl tų agresijos nusikaltimų, kurie buvo įvykdyti praėjus metams nuo tada, kai pakeitimus ratifikavo ar priėmė trisdešimt valstybių, Statuto Šalių.

3. Teismas vykdo jurisdikciją agresijos nusikaltimo atžvilgiu pagal šį straipsnį, vadovaudamasis sprendimu, priimtu po 2017 m. sausio 1 d. tokia pat valstybių, Statuto Šalių, balsų dauguma, kokios reikalaujama Statuto pakeitimui priimti.

4. Teismas gali, vadovaudamasis 12 straipsniu, vykdyti jurisdikciją dėl agresijos nusikaltimo, kuris yra valstybės, Statuto Šalies, įvykdyto agresijos akto rezultatas, nebent ta valstybė, Statuto Šalis, Teismo sekretoriui įteikdama pareiškimą būtų anksčiau pareiškusi, kad nepripažįsta tokios jurisdikcijos. Valstybė, Statuto Šalis, gali tokį pareiškimą bet kada atsiimti ir per trejus metus persvarstyti.

5. Kai tai susiję su valstybe, kuri nėra šio Statuto Šalis, Teismas nevykdo jurisdikcijos agresijos nusikaltimo atžvilgiu, jei agresijos nusikaltimas padaromas tos valstybės piliečio arba jei nusikaltimas padaromas jos teritorijoje.

6. Jei prokuroras padaro išvadą, kad yra pakankamas pagrindas pradėti tyrimą dėl agresijos nusikaltimo, jis arba ji pirmiausia įsitikina, kad Saugumo Taryba priėmė sprendimą, kuriuo nustatoma, kad atitinkama valstybė įvykdė agresijos aktą. Prokuroras praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie kreipimąsi į Teismą dėl nusikaltimo kartu pateikdamas bet kokią susijusią informaciją ir dokumentus.

7. Jei Saugumo Taryba priėmė tokį sprendimą, prokuroras gali pradėti su agresijos nusikaltimu susijusį tyrimą.

8. Tuo atveju, kai per šešis mėnesius nuo pranešimo datos toks sprendimas nepriimamas, prokuroras gali pradėti su agresijos nusikaltimu susijusį tyrimą, jei Ikiteisminio tyrimo skyrius, vadovaudamasis 15 straipsnyje pateikta tvarka, leidžia pradėti tokį tyrimą ir jei Saugumo Taryba, vadovaudamasi 16 straipsniu, nenusprendžia kitaip.

9. Sprendimas dėl agresijos akto, kurį priima ne Teismo organas, neturi daryti poveikio paties Teismo remiantis šiuo Statutu padarytoms išvadoms.

10. Šis straipsnis neturi įtakos nuostatoms, susijusioms su jurisdikcijos vykdymu kitų 5 straipsnyje nurodytų nusikaltimų atžvilgiu.“

4. Po Statuto 15 *bis* straipsniu įterpiamas toks tekstas:

„15 ter straipsnis

Jurisdikcijos vykdymas agresijos nusikaltimo atžvilgiu

(Saugumo Tarybos kreipimasis)

1. Teismas, vadovaudamasis 13 straipsnio b dalimi, gali vykdyti jurisdikciją agresijos nusikaltimo atžvilgiu pagal šio straipsnio nuostatas.

2. Teismas gali vykdyti jurisdikciją tik dėl tų agresijos nusikaltimų, kurie buvo įvykdyti praėjus metams nuo tada, kai pakeitimus ratifikavo ar priėmė trisdešimt valstybių, Statuto Šalių.

3. Teismas vykdo jurisdikciją agresijos nusikaltimo atžvilgiu pagal šį straipsnį, atsižvelgdamas į sprendimą, priimtą po 2017 m. sausio 1 d. tokia pat valstybių, Statuto Šalių, balsų dauguma, kokios reikalaujama Statuto pakeitimui priimti.

4. Sprendimas dėl agresijos akto, kurį priima ne Teismo organas, neturi daryti poveikio paties Teismo remiantis šiuo Statutu padarytoms išvadoms.

5. Šis straipsnis neturi įtakos nuostatoms, susijusioms su jurisdikcijos vykdymu kitų 5 straipsnyje nurodytų nusikaltimų atžvilgiu.“

5. Po Statuto 25 straipsnio 3 dalimi įterpiamas toks tekstas:

„3 *bis*. Kai tai susiję su agresijos nusikaltimu, šio straipsnio nuostatos taikomos tik asmenims, galintiems veiksmingai kontroliuoti valstybės politinius ar karinius veiksmus arba jiems vadovauti.“

6. Statuto 9 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas tokiu sakiniu:

„1. Nusikaltimo požymiai padeda Teismui aiškinti ir taikyti 6, 7, 8 ir 8 *bis* straipsnius.“

7. Statuto 20 straipsnio 3 dalies įvadinis sakiny s pakeičiamas tokiu sakiniu; likusi pastraipos dalis išlieka nepakitusi:

„3. Joks asmuo, kito teismo teistas už 6, 7, 8 ar 8 *bis* straipsniuose draudžiamą elgesį, negali būti Teismo teisiamas už tą patį elgesį, išskyrus atvejus, kai kitame teisme:“.

8 straipsnio pakeitimas

Prie 8 straipsnio 2 dalies e punkto pridedami tokie papunkčiai:

„xiii) nuodų ar užnuodytų ginklų panaudojimas;

xiv) dusinamųjų, nuodingųjų ar kitų dujų ir visų analogiškų skysčių, medžiagų ar prietaisų panaudojimas;

xv) tokių kulku, kurios patekusios į žmogaus kūną lengvai išsiplečia ar susiploja, kaip kulkos su kietu apvalkalu, kuris neištisai dengia kulkos šerdį ar kuriame padarytos įpjovos, panaudojimas.“.